

Katecheze Bohoslužba slova

Máme dnes první bohoslužbu slova, a proto je potřeba něco si povědět o její podstatě a historickém vývoji, jak vlastně tento pojem vzniklo a proč? Někteří lidé se na bohoslužbu slova dívají jako na náhražku mše sv. Není to ale pravda. Víme, že mše sv. se skládá ze dvou hlavních částí: z bohoslužby slova a z Eucharistie. Bohoslužba slova tedy není jakousi paralelní pobožností vedle mše, ale její součástí.

Vyvinula se z laických setkání během pronásledování věřících. **Své kořeny** má už v židovství. Pro židy v exilu byla tato laická modlitební setkání v synagogách jediným způsobem, jak se setkávat nějak liturgicky s Hospodinem. Na svých setkáních četli Tóru a všemožné dopisy významných rabínů a učitelů. Křesťanská církev na tuto židovskou tradici navázala. Postupem času se však z těchto křesťanských shromáždění stávají spíše jen formální liturgické úkony a Písmo svaté je chápáno jen jako studijní text, nikoli prostředek pro komunikaci s Bohem. V katolickém prostředí je v popředí liturgických setkání mše svatá sloužena knězem, zatímco v protestantských církvích zůstává bohoslužba slova jediným oficiálním setkáním společenství s Bohem.

Od 2. vatikánského koncilu se však i v katolické církvi bohoslužba slova může vyskytovat samostatně a může nebo nemusí být spojena s podáváním Eucharistie. Samozřejmě že se na bohoslužbě nezpřítomňuje Ježíšova oběť na kříži, s Pánem se tu totiž setkáváme odlišnými, ovšem stejně důležitým způsobem. V Písmu sv. přece slyšíme, jak k nám **Bůh promlouvá**. Něco nám říká! Pro každého z nás má nějaké poselství.

Dost často se setkávám s názorem, že už jsme přece bibli četli, jednotlivé pasáže známe skoro nazpaměť a už nás to vlastně moc nebaví ani poslouchat. Na mši si během čtení zatím promýšlíme všechno možné a nemáme vůbec dojem, že by nám něco uniklo. To je škoda, protože Písmo svaté je jedním z pilířů našeho křesťanského života – nebo by aspoň mělo být. Na rozdíl od našich protestantských bratrů však naše katolické bible leží jen v knihovničkách a práší se na ně. Neumíme je používat jako komunikační kanál k Bohu. Mnozí lidé navštěvují všemožné okultní specialisty a nechávají si vykládat karty, věštit z ruky a psát horoskopy. Ale tohle my křesťané dělat nemusíme. Chceme-li znát odpověď na naši konkrétní situaci, na otázku, kterou se zabýváme, pak stačí otevřít Písmo a poprosit Boha, aby k nám promluvil.

Možná to zní jako tisíckrát omílaná **fráze**. Ve skutečnosti máme všichni zkušenost, že když v zoufalství otevřeme bibli a ptáme se, jak řešit naši bezvýchodnou situaci, Bůh zpravidla mlčí. Text, který si přečteme, nám nedává smysl nebo se vůbec na náš život nedá vztáhnout.

Ale, já myslím, že to tak není. Samozřejmě že se může stát, že Boží odpovědi nebudeme rozumět, nic nám to nebude říkat, budeme z toho otráveni. Ale stejně jako každá činnost je i rozjímání nad Písmem určitá dovednost, které je třeba se učit, **trénovat ji**. Bůh k nám sice může promluvit i bez přípravy a bez tréningu, ale dialog s Bohem vychází z našeho vztahu s Ním. A ten se buduje déle, měsíce, roky, desetiletí. Čím užší spojení bude mezi námi a Bohem, tím snadněji budeme rozumět Jeho odpovědím v Písmu. Opravdu to tak je. Jen je potřeba se nevzdávat a i přes omrzelost a zklamání tu bibli zase otevřít a zase tlouct do Božích dveří, dokud nám nebude otevřeno. A ono bude, jen je potřeba vytrvat a s důvěrou čekat na odpověď.

Bohoslužba slova slouží k tomuto tréninku. Také tady budeme slyšet Boží odpovědi. Bůh je tady v kostele přítomen v nás všech – tedy ve společenství. Vždyť sám řekl, že kde se dva sejdou v jeho jménu, bude On uprostřed nich. Takže Pán je tady s námi a určitě k nám chce mluvit. Druhý způsob, jak je tu Ježíš přítomen, je zjevný ve věčném světle. Ježíš je tu v podobě svého Těla ve svatostánku. A třetí způsob je ten, o němž celou dobu mluvím. Je s námi ve svém slově, které jsme dnes slyšeli